

Eduskunta
Sivistysvaliokunta

Perusopetuksen rahoitus kaikille opetuksen järjestäjille ja oppilaille saman tasoiseksi

Perusopetusta järjestävät kuntien lisäksi kuntayhtymät, valtio, yksityiset opetuksen järjestäjät (säätiö, yhdistys, osakeyhtiö) ja yliopistot (harjoittelukoulut). Velvoitteista määrätään perusopetuslaissa. Suuri osa ei-kunnallisista perusopetuksen järjestäjistä toimii lähikouluina sijaintikunnassaan.

Jos oppilas käy muun perusopetuksen järjestäjän kuin kunnan koulua, rahoitus maksetaan oppilaskohtaisena kotikuntakorvauksena. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksista annetun lain 38 § määrää, että muu opetuksen järjestäjä kuin kunta saa vain 94 prosenttia mainitun lain 1—4 momentissa tarkoitetuista kotikuntakorvauksista. Näin ollen osa peruskoulua käyvistä oppilaista saa koulutukseensa pienemmän rahoituksen. Mielestämme tälle ei ole mitään kestäviä perusteita, vaan käytäntö on syrjivä.

Perusopetuksen järjestäjiä on 402, joista 91 yksityistä. Lisäksi yliopiston harjoittelukouluja on yhteensä 11. Vuonna 2017 näissä kouluissa oli yhteensä 22 787 oppilasta. Valtion ylläpitämässä oppilaitoksissa oli 1721 oppilasta (lähde: OPH raportti 20.9.2017). Näin ollen syrjivä menettely koskee lähes 25 000 perusopetuksen oppilasta.

Perusteina alemmalle kotikuntakorvausosuudelle on esitetty, että muilla järjestäjillä ei ole samoja velvoitteita kuin kunnallisilla järjestäjillä. Selvitystä siitä, mitä vähäisemmät velvoitteet ovat, ei ole annettu. Myöskään laskelmia siitä, miten ne muodostavat nimenomaan 6 prosenttiyksikköä pienemmät kustannukset yksityisille järjestäjille, ei ole esitetty.

Eduskunnan sivistysvaliokunta on lausunut asiasta kahdesti:

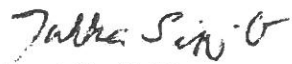
SiVL 8/2014: "Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että yksityisiä koulutuksen järjestäjiä kohdellaan rahoituksellisesti eri tavoin, vaikka niillä on lähes samat velvoitteet ja ne noudattavat samaa opetussuunnitelmaa kuin kuntien koulut. Julkinen valta on siten asettanut yksityiset ja julkiset toimijat eriarvoiseen asemaan. Valiokunta korostaa, että järjestelmän tulee olla oikeudenmukainen ja siitä riippumaton, onko ylläpitäjänä kunta vai yksityinen taho tai julkinen laitos, kuten yliopisto. Järjestelmässä tulee määräävänä olla asianomaisesta koulutuksesta aiheutuneet kustannukset ja toiminnalle säädetty tehtävät. Sen vuoksi on välttämätöntä jatkossa varmistaa ja selvittää hallituksen esittämää tarkemmin, muodostuuko nyt säädettävä järjestelmä oikeudenmukaiseksi kaikkien järjestäjien kannalta."

SiVL 5/2018: "Nykyistä 94 %:n korvausta on perusteltu sillä, että kunnille on säädetty laajemmat tehtävät kuin muille opetuksen järjestäjille (HE 38/2014 vp). Asiaa koskeneen hallituksen esityksen käsittelyn yhteydessä sivistysvaliokunta kiinnitti lausunnossaan (SiVL 8/2014 vp) huomiota yliopistojen yhteydessä toimivien harjoittelukoulujen ja yksityisten opetuksen järjestäjien resurssien riittävyteen. Valiokunta katsoo, että koska on epäselvää, mitä edellä mainittu kuntien yksityisiä järjestäjiä laajempi vastuu pitää sisällään ja millaisiin laskelmiin juuri kuuden prosentin vähennys perustuu, on valtioneuvoston hyvä selvittää asiaa ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin."

Kiitämme valiokuntaa asian nostamisesta esille. Asia ei ole kuitenkaan edennyt valiokunnan toivomaan suuntaan. Asian ratkaisemisen edistämiseksi ehdotamme, että sivistysvaliokunta esittäisi talousarvioaloitteessa yllä mainittua selvitystä, jotta asia tulisi käsittelyyn vuoden 2019 VTAE:n käsittelyn yhteydessä.

Helsingissä 17.9.2018

Teemu Hassinen
toimitusjohtaja
Sivistystyönantajat

Jukka Sipilä
puheenjohtaja
Kristillisten koulujen
ja päiväkotien liitto ry

Olli Luukkainen
puheenjohtaja
Opetusalan ammattijärjestö OAJ

Pia Pale
toiminnanjohtaja
Steinerkasvatuksen liitto

Aki Holopainen
puheenjohtaja
Yksityiskoulujen Liitto

Heikki Happonen
puheenjohtaja
Suomen harjoittelukoulujen
rehtorit ry